

ĐÁP ÁN KỲ THI TUYỂN SINH VÀO 10 HÀ GIANG NĂM HỌC 2023 – 2024

Phần I Đọc hiểu (5,0 điểm)

Câu 1:

+ Đoạn trích trên trích từ tác phẩm “Những ngôi sao xa xôi” của Lê Minh Khuê.

Câu 2:

+ Lời dẫn trực tiếp: “Cô có cái nhìn sao mà xa xăm!”

Câu 3:

+ Theo đoạn trích, nhân vật tôi “đôi khi bỏ ra mà cười một mình” vì lời nhân vật tôi bịa lộn xộn mà ngớ ngẩn.

Câu 4:

+ Nội dung đoạn trích: Miêu tả về ngoại hình xinh đẹp của nhân vật tôi.

Câu 5:

Trong các thời kì kháng chiến của dân tộc, ngoài những hình ảnh của những người lính trực tiếp chiến đấu bảo vệ đất nước. Thì chúng ta còn thấy được vẻ đẹp của những chàng trai cô gái thanh niên xung phong đặc biệt trong thời kỳ kháng chiến chống Mỹ. Những thế hệ thanh niên đó tuổi còn rất trẻ, có những ước mơ hoài bão riêng nhưng họ đều mang một lòng yêu nước sâu sắc một tinh thần lạc quan yêu đời hết mình vì đất nước, mang sức trẻ cống hiến để bảo vệ dân tộc.

Phần II Phần làm văn (5,0 điểm)

1. Mở bài

+ Giới thiệu tác giả Thanh Hải, bài thơ Mùa xuân nho nhỏ và khổ thơ 4 và 5, 6.

*Sống trong đời sống
Cần có một tấm lòng
Để làm gì, em biết không?
Để gió cuốn đi, để sóng cuốn trôi,...*

Những câu thơ, lời hát đầy sức sống và ý nghĩa ấy ca ngợi tấm lòng cao cả của con người trong cuộc sống. Sống trên đời, ai ai cũng nên có một tấm lòng, một lẽ sống, một mục đích và khát vọng sống đúng đắn. Và Thanh Hải đã có một khát vọng, một ước nguyện sống đẹp. "Mùa xuân nho nhỏ" là thi phẩm nói lên điều ấy. Đặc biệt, hai khổ 4,5,6 của tác phẩm đã thể hiện được hết và đẹp của một cuộc đời với những khát khao hiến dâng mãnh liệt.

2. Thân bài

a. Khổ thơ thứ 4

Ước muốn của tác giả: trở thành con chim, làm cành hoa: những thứ giản dị mà đẹp để tô điểm cho cuộc đời một cách thầm lặng mà ý nghĩa.

Điệp cấu trúc câu: “Ta làm...” nhấn mạnh khát vọng sống hòa nhập vào cuộc sống của đất nước, cống hiến phần tốt đẹp, dù nhỏ bé, của mình cho cuộc đời chung, cho đất nước.

Muốn mang đến cho cuộc đời những giai điệu đẹp đẽ, ý nghĩa. Trong bản nhạc rộn rã của cuộc đời, tác giả chỉ muốn làm một nốt trầm nhưng cũng đủ làm xao xuyến lòng người. → Thể hiện sự khiêm tốn.

→ Một ước mơ nho nhỏ, chân tình, không cao siêu vĩ đại mà gần gũi quá, khiêm tốn và đáng yêu. Hình ảnh nhuần nhị, tự nhiên, chân thành, giọng thơ nhẹ nhàng, êm ái, ngọt ngào.

b. Khổ thơ thứ 5

Khao khát cống hiến của tác giả: muốn được dâng hiến tuổi trẻ của mình cho đất nước xuyên suốt cuộc đời của mình dù là khi đang trong độ tuổi hai mươi thanh xuân tươi đẹp hay khi mái tóc đã bạc trắng.

“Lặng lẽ”: sự cống hiến trong âm thầm, yên lặng nhưng nồng nhiệt, hết mình, không phô trương.

Điệp từ “dù là” như là một lời hứa, cũng là một lời tự nhủ với lương tâm sẽ mãi mãi là mùa xuân nho nhỏ trong mùa xuân rộng lớn của quê hương, đất nước.

→ Bốn câu thơ thể hiện tình yêu thương, một lời hứa, một lời tự nhủ với bản thân sẽ sống hết mình và cống hiến nhiệt tình cho tổ quốc mến yêu bằng cả cuộc đời mình - Một mùa xuân nho nhỏ.

c. Khổ thơ thứ 6

Khổ cuối bài thơ là tiếng hát cuối cùng của nhà thơ dâng tặng cho non sông, đất nước:

- Mở ra bằng hình ảnh của "mùa xuân" với cái "ta" chung của mọi người.
- "Nam ai Nam bình": khúc nhạc đặc trưng của xứ Huế mang âm điệu buồn thương, dịu dàng, trù mên.

→ Hai khúc ca cất lên với tình yêu Tổ quốc, quê hương dạt dào.

- Hai câu thơ "Nước non ngàn dặm mình/ Nước non ngàn dặm tình": Như một đoạn điệp khúc ca ngợi quê hương Việt Nam "ngàn dặm" trong tình yêu thương dạt dào.
- Khúc ca quê hương được cất lên trong tiếng "nhịp phách tiền" - thứ nhạc cụ truyền thống của xứ Huế, tươi vui, rộn rã ca ngợi quê hương, non sông Việt Nam.

3. Kết bài

+ Khái quát lại giá trị nội dung, nghệ thuật của khổ thơ 4 và 5, 6 và tác phẩm.

Đọc cả bài thơ nói chung và đặc biệt là khổ thơ 4,5 nói riêng của thi phẩm Mùa xuân nho nhỏ, quý bạn đọc càng thêm trân trọng những giá trị tốt đẹp mà cuộc sống mang lại. Một nhà thơ yêu nước, Tổ quốc và đồng bào da diết, mong muốn trở thành một phần nho nhỏ của mùa xuân dân tộc. Đọc xong tác phẩm, những khát khao chất bỏng của con người đó như tiếp thêm động lực, những ước nguyện thanh xuân của các bạn trẻ như có thêm niềm tin mãnh liệt. Mỗi người hãy tạo ra mùa xuân riêng trong lòng mình, mùa xuân chung của tất cả mọi người. Đó cũng chính là thông điệp mà tác giả Thanh Hải muốn gửi gắm qua tác phẩm này.